Векало
Якъуба
яздина кехат

Векало Якъуба яздинчу кехат тIехь «дуьнен чухула дIасабаьржинчу» массо а Iийсах тешаш болчаьргахула чекхбахархьама бина болу хьехамаш цхьаьнатоьхна бу. Яздархочо дукха масалшкахула а, кицанашкахула а Iийсах тешаш болчу нахана муха лела беза хоуьйтуш болу хьекъале хьехам ло. Тешаш берш муха хила беза а гойтуш, тайп-тайпанчу хIуманех лаьцна бо цо и хьехам: хьал а, къоьлла а, зер а, оьздангалла а, озабезам а, гIуллакхашца долу тешар а, меттан дола дар а, хьекъалалла а, къовсам а, вазвар а, эсалалла а, кхечунна кхел яр а, собар а, доIа а.

Кехат тIехь Якъуба чIагIдина, Iийсах а тешаш, и тешар гойтуш долу гIуллакхаш дан деза вай аьлла.

Дешхьалхе

1 1 Делан а, Цо леррина къобалвинчу Iийса-Элан а лай волчу Якъубера
дуьнен чухула дIасадаьржинчу шийтта тайпане* маршалла ду.

Делах тешар а, хьекъалалла а

2 Сан вежарий, доккха хазахетар санна ларалаш тайп-тайпана зераш
шайна тIе мосазза хIуьтту. 3 Шуна-м хаьа шайн тешар зерах чекхдаларо со-
бар кхиош дуйла. 4 И собар кхачаме хилла дIахIотта деза, шу, цхьа а дерт а
доцуш, дуьззина кхачамалла долуш хилийта. 5 Амма шуна юкъахь цхьанна
хьекъалалла ца тоахь, цо иза Деле деха деза. Ша луш дерг атта а, бехкаш ца
дохуш а луш волчу Цо иза массарна а лур ду. 6 Амма иза тешарца а, шеко йо-
цуш а деха деза, хIунда аьлча шеко йолуш верг мохо ловзочу тулгIенах тера
ву. 7 Иштта волчу стага, Везачу Элера цхьаъ тIеоьцур ду алий, дог а ма даха.
8 Шалха ойланаш йолу стаг ма ву иза, ша дечу хIуманна тIехь чIагIо а йоцуш.

* 1:1 *Шийтта тайпане* – Якъуба боху, Iийсах тешнарш мостагIаша массанхьа дIасадаржийна хиллачу Исраилан халкъан шийтта тайпанах тера бу.

1:1 Маттай 13:55; Марк 6:3; Векалийн 15:13; Галатахошка 1:19.

Къоьлла а, хьал а

9 Таро йоцу динан ваша синан лакхарчу хьолах воккхавеван веза,
10 ткъа таро йолуш верг синан лахарчу хьолах воккхавеван веза, хIунда
аьлча иза дIавер ву дуьнен чуьра, бецан зезаг санна. 11 Малх хьала а гIот-
тий, йовхо йогIу. Йовхоно буц якъайо, бецан зезаг дужу, хазалла а дIайо-
лу. Иштта хьалдолу стаг а, шен гIуллакхаш а деш, дIаволу.

Зер а, хIума марздалар а

12 Декъалвина ву зенашна садеттарг, хIунда аьлча иза зийначул тIаь-
хьа, ял санна, хедар доцучу дахаран таж лур ду цунна Ша везачарна иза
лур ду аьллачу Везачу Эло. 13 Ша зуьйш волчу хенахь стага ма баха: «Дала
со зуьйш ву». Вочу хIуманца Дела зелур вац, ткъа Цо Ша цхьа а ца зоь.
14 Амма хIора а шен харц лаамаша зуьйш ву, цара иза, Iеха а вой, дIалоцу.
15 Стаг харц лаамца цхьаьнакхеттачул тIаьхьа, цу харц лаамо къа кхуллу,
ткъа къино, кхачаме схьа а кхаьчна, Iожалла кхуллу.
16 Шаьш Iеха ма дайта, сан хьомсара вежарий. 17 Муьлхха а дика а, кха-
чаме а совгIат лакхара, стигалан серлонаш кхоьллинчу Дегара догIу. Иза,
уьду мархаш санна, хийцалуш вац. 18 Шен лаамца, бакъдолчу кхоаца
кхоьллина Цо вай, Ша кхоьллинчарна юкъахь вай лараме* хилийта.

ЛадогIар а, кхочушдар а

19 Сан хьомсара вежарий, муьлхха а стаг ладогIарна сихвала веза, ткъа
шен хабарна а, оьгIазаллина а собаре хила веза, 20 хIунда аьлча адаман
оьгIазалло стаг Далла хьалха бакъ ца хуьлуьйту. 21 Цундела муьлхха а хьа-
рам хIума а, вон мел лелар а дIадаккха. Далла муьтIахь а хуьлуш, шайга
кховдийна а, шаьш кIелхьардаха тарлуш долу а Делан дош тIеэца.
22 Делан дош кхочушдеш болчарах хилалаш, цуьнга ладугIурш бен а ца
хилла, шаьш Iехочарах тар а ца луш. 23 ХIунда аьлча, Делан даше ла а ду-
гIуш, иза кхочуш ца деш волу стаг шен билггал йолчу юьхье куьзгана чу
хьоьжучух тера ву. 24 Шега а хьаьжна, иза юьстахволу, ткъа цу сохьта шен
юьхьсибат цунна дицло. 25 Амма Делан кхачаме болчу а, паргIато лучу а
хьехаме леррина а хьожуш, цуьнан кхидIа а тидам а беш, вицлуш волу ла-
догIархо а воцуш, и хьехам кхочушбийриг ша мел дечу гIуллакхашна
тIехь декъалвина хир ву.
26 Нагахь цхьаммо, ша суьпа а хеташ, шен маттана дуьрста ца йол-
лахь, цо ша-шен Iехаво, цуьнан суьпа хилар а даьсса ду. 27 Да волчу

* 1:18 *Лараме* – кхузахь Якъуба Iийсах тешаш берш дуьххьара схьаэцначу ялте тарбо, хьалха жуьгташа Везачу Элана сагIина луш долу ялта санна.

1:10, 11 ЕшаI-ЯхIу 40:6, 7 (Грекийн).

Далла хьалха цIена а, бехдалаза а суьпалла иштта ду: байшна а, биси-
на Iачу зударшна а гIо дар а, дуьнен чохь долчу вочуьнга ша бех ца
вайтар а.

Озабезамах лаьцна

2 1 Сан вежарий! Дала леррина къобалвинчу Iийсах, вайн сийлаллин
Элах, а тешаш, озабезамца цхьаьнга ма хьажалаш. 2 Нагахь шун гула-
ме, дашо мухIар а доьллина, деза духар дуьйхина хьалдолу стаг веача а,
беркъа духар дуьйхина къен стаг веача а, 3 аша, деза духар дуьйхина волчу
стаге а хьаьжна, цуьнга ала мега: «Кхузахь дика хир ду хьуна, охьахаа»,
ткъа къечуьнга ала мега: «Хьо хьуьлла дIахIотта, я кхуза, сан когашка,
охьахаа». 4 Иштта дича, шайна юкъахь къестамаш кхуллий те аша? Харц-
ойланаш йолу кхелахой хуьлий те шух?
5 ЛадогIийша, сан хьомсара вежарий, дуьнен чуьра къен нах Дала ца
хаьржина те? Тешарехь хьал долуш хилархьама а, Ша везачарна лур ду
аьллачу олалле кхачийтархьама а Дала уьш ца хаьржина те? 6 Ткъа аша
къениг дIатеттина. Хьалдолу нах бац шуна ницкъ беш берш, уьш бац шу
кхеле ийзош берш? 7 Шуна елла сийлахь цIе сийсазъеш бац уьш?
8 Нагахь Делан Йозанашна тIера болу паччахьан хьехам: «Уллораниг
веза, хьо санна», аша кхочушбахь, аша деш дерг нийса ду. 9 Амма стаге
озабезамца шу хьовсахь, аша къа латадо, товрат-хьехамо шу, зуламхой
санна, бехкедо. 10 Берриг а товрат-хьехамаш кхочуш а беш, цхьана хIу-
манна тIехь къалатийнарг массо а хIуманна тIехь а бехке хуьлу. 11 «Наха-
ца ма лела», — Аьллачо аьлла: «Адам ма де», цундела, нагахь хьо нахаца
лелаш вацахь, амма ахь адам дехь, хьо Дала тIедиллинарг дохош волу зу-
ламхо ву. 12 ПаргIато лучу хьехамашка хьаьжжина, Дала кхел ен йолчу на-
ха санна, ала а ала, гIуллакх а де. 13 ХIунда аьлча къинхетам боцу кхел хир
ю шегара къинхетам ца гайтинчунна. Къинхетам кхелал а лакхара бу.

Тешар а, гIуллакхаш дар а

14 ХIун пайда бу, сан вежарий, стага шен тешар ду баьхча, амма цо деш
долчу гIуллакхаша иза гойтуш ца хилча? Иштточу тешаро кIелхьарвок-
кхур вуй иза? 15 Нагахь вешина я йишина тIеюху хIума а, кхача а эшахь,
16 ткъа шух цхьаммо цаьрга алахь: «Маьрша дIагIо, дох а ло, дуззалц хIума
а яа», амма царна оьшург ца лахь, хIун пайда бу цуьнан? 17 Иштта ду те-
шар а, нагахь цуьнца цхьаьна деш гIуллакхаш дацахь, иза делла ду.
18 Амма цхьаммо ала тарло: «Хьан тешар ду, ткъа сан гIуллакхаш ду».
ГIуллакхашца доцуш долу хьайн тешар гайта суна, ткъа аса гIуллакхашца
долу сайн тешар гойтур ду хьуна. 19 Хьо теша Дела цхьаъ хиларх, иза дика

2:8 Iамалъяр 19:18. 2:11 Арадаккхар 20:14; Карлабаькххинарг 5:18; Арадаккхар 20:13;
Карлабаькххинарг 5:17.

ду. Ур-атталла жинаш а теша Иза хиларх — ткъа уьш кхерарна дегадо!
20 Амма хаа лаьий хьуна, сонта стаг, гIуллакхашца доцу тешар эрна дуй-
ла? 21 Шен гIуллакхашца Далла хьалха бакъхилла вац вайн да ИбрахIим,
шен кIант Исхьакх сагIа доккхучу меттиган тIулгашна тIе а виллина?
22 Гой хьуна, цуьнан тешар гIуллакхашца цхьаьнадогIуш хилла, и гIулла-
кхаш бахьана долуш и тешар кхачаме хилла. 23 Делан Йозанашкахь аьл-
ларг кхочушхилла: «ИбрахIим тийшира Везачу Элах, цундела Цо иза
Шена хьалха бакъвина лерира», цунах Делан доттагIа элира. 24 Гой шуна,
стаг Далла хьалха бакъхуьлу шен гIуллакхашца, тешарца хилла а ца Iаш.
25 Иштта, нахаца лела Рахьаб ша дина гIуллакх бахьана долуш Далла
хьалха бакъхилла, бахкийтина нах тIе а лаьцна, уьш кхечу новкъахула дIа
а хьовсийна. 26 Цундела, шена чохь са доцу дегI делла ма-хиллара, гIулла-
кхашца доцу тешар а делла ду.

Шайн меттан дола де

3 1 Сан вежарий! Шуна юкъара кIеззиг нах бен ма хила хьехархой. Шуна
хаьа, вайна еш йолу кхел мел чIогIа хир ю, 2 хIунда аьлча вай массара а
къинош дукха летадо. Дашаца цкъа а къа ца латош верг кхачаме стаг ву,
цуьнга шен дерриг дегIан дола дало. 3 Вай говрийн бага гаьллаш йохку,
уьш вайга ладугIуш хилийта, тIаккха церан догIмаш леладо вай. 4 Масала,
хIордан кеманаш а, мел даккхий уьш делахь а, ондачу механа лелош де-
лахь а, жимачу тIомаца дIадохуьйту хIордахочо шена луъучу. 5 Иштта, мат-
то а, кIезиг меже елахь а, доккхачу гIуллакхашна тIехь куралла йо.
Хьажал, жимачу цIаро мел йоккха хьун ягайо! 6 Мотт а цIе ю. Иза де-
гIан вукху меженашна юкъахь вон дуьне санна бу. Матто дерриг дегI а
бехдо, вайн дахаран некъ хьала а латабо. Ткъа ша жоьжахатин цIарах хьа-
лалеташ бу иза. 7 Муьлхха а экха а, олхазар а, текхарг а, хIордан дийнат а
стага караIамадан тарло (баккъалла а, уьш караIамийна ду). 8 Амма ада-
машка цхьаьнгге а мотт кара ца Iамало, иза саца ца луш долу вон ду. Мотт
Iожаллин дIовшах буьзна бу. 9 Цуьнца Веза Эла а, Да а декъалво вай,
цуьнца Делан сибатехь кхоьллинчу адамна неIалт а олу вай. 10 Цхьана ба-
гара схьадолу декъалвар а, неIалт алар а. Иштта хила йиш яц, сан вежарий.
11 Цхьана хьостанах схьадер дуй мерза а, къаьхьа а хи? 12 Сан вежарий, ин-
жиран дитта тIе зайт-диттан стоьмаш а латор бац, кемсийн таьлланга тIе
инжираш а латор яц. Иштта дуьрачу хьостано мерза хи лур дац.

Лакхара долу хьекъалалла

13 Ша хьекъал а, кхетам а болуш волчо шен оьздачу леларца а, хьекъале-
ра схьадолчу эсалаллехь динчу гIуллакхашца а гайта ца деза иза? 14 Амма

2:21 Доладалар 22:1-14. 2:23 Доладалар 15:6; 2 Шерашкахь 20:7; ЕшаI-ЯхIу 41:8.
2:25 Якъуба 2:1-21. 3:9 Доладалар 1:26.

шун даг чохь къаьхьа хьагI а, шена пайда лехар а делахь, дозаллаш ма де,
бакъдолчунна дуьхьал харцо ма лелае. 15 Иза лакхара долу хьекъалалла
дац, амма дуьненан, синан, жинийн хьекъалалла ду. 16 ХIунда аьлча хьагI
а, шена пайда лехар а долчохь низам дохор а, мел долу вониг а ду. 17 Амма
лакхара долу хьекъалалла, цкъа-делахь, цIена ду, цул тIаьхьа, машаре а,
оьзда а, къинхетамах а, дикачу стоьмех а дуьзна а, озабезам боцуш а, шал-
хо йоцуш а ду. 18 Барт кхуллуш болчара бертахь дийначу хIух нийсонан
ялта схьадолу.

ХIара дуьне дезар

4 1 Къийсамаш а, девнаш а мичара ду шун? Шун меженашкахь вов-
шашца тIом бечу а, дуьненан хIума тIех дезачу а лаамех схьадуьйлуш
дуй те уьш? 2 ХIума деза шуна, амма иза ца хуьлу шуна. Адам дел чIогIа
хьагI хуьлу шуьца, амма дезачуьнга ца кхачало шу. Вовшашца а къуьйсу,
девнаш а доху аша, амма дезарг ца хуьлу шуна, хIунда аьлча аша, Деле
доьхуш, доIа ца до. 3 Дехча а, ца хуьлу шуна иза, хIунда аьлча аша дикачу
хIуманна ца доьхуш, дуьненан хIума тIех дезачу шайн лаамийн дуьхьа
доьху. 4 Тешам боцурш! ХIара дуьне дезар Делаца мостагIалла хилар дуй-
ла ца хаьа шуна? Дуьненах шена доттагIа хила лууш верг Делан мостагIа
хуьлу. 5 Шуна моьтту хир ду Делан Йозанашкахь эрна аьлла: «Дала вайна
чохь Iан деллачу Синна вай Шен хила лаьа»? 6 Амма Дала кхин а доккха
дика дина вайна. Цундела аьлла ду:

«Дела курачарна дуьхьал ву,
ткъа муьтIахь болчарна Шен дика ло Цо».

7 Цундела Далла муьтIахь хила, иблисана дуьхьалдовла, тIаккха иза
шух додур ду. 8 Далла улло гIо, Иза а шуна улло вогIур ву. Къинош летий-
нарш, шайн куьйгаш дила, шалхончаш, шайн дегнаш цIанде. 9 Халахета,
делха, тийжа. Шун деларх делхар хуьлийла, хазахетарх сингаттам хуьлий-
ла. 10 Везачу Элана муьтIахь хила, Цо ойур ду шу.

Вежаршна кхел ярх лардар

11 Вежарий, лен ма ле вовшашна. Шен ваша вон вуьйцуш, я цунна кхел
еш волчо Делан хьехамна кхел а йо, иза вон а буьйцу. Нагахь хьо Делан
хьехамна кхел еш велахь, хьо иза кхочушбеш вац, ткъа цуьнан кхелахо ву.
12 Хьехам Беллрг а, Кхелахо а цхьаъ ву, Цо кIелхьарваккха а, хIаллакван
а тарло. Ткъа хьо мила ву кхечунна кхел ян?

Дозаллаш дарх лардар

13 Ткъа хIинца аша ладогIалаш, хIара къамел дийраш: «Тахана я кхана
оцу гIала а дахана, цигахь цхьана шарахь Iийр ду вай, мах а лелийна,

4:6 Кицанаш 3:34 (Грекийн).

пайда бийр бу вай». 14 Шуна ца хаьа, кхана хIун хир ду. ХIун ду шун да-
хар? КIеззигчу ханна деана а, юха дIадолу а дохк ду иза. 15 «Везачу Элана
лаа а лиъна, вай дийна дисахь, хIара я кхин дийр ду вай», – аларан метта,
16 шу дозаллаш деш ду, шаьш дегала долу дела. Ткъа муьлхха а иштта до-
залла вониг ду.

17 Цундела, дан дезаш долу диканиг а хууш, и ца деш волчунна къа
хир ду.

Хьалдолчарна дIахьедар

5 1 ЛадогIалаш аша, хьалдолчара: делхалаш, тийжалаш, хIунда аьлча
бохамаш бу шуна тIехIуьттуш. 2 Шун хьал, телхина, дIадаьлла, шун
духарш нецано диина. 3 Шун деши а, дети а мекхадоьлла. Церан мекха
шуна дуьхьал тоьшалла деш хир ю, цо, цIаро санна, дагор ду шун дилха.
Ткъа аша дуьненан тIаьхьхьарчу деношкахь шайна хазна гулйина. 4 Шун
аренаш лелийначу белхалойн ял ю кхойкхуш, аша, дIа ца луш, сацийна
йолу. Ялта чудерзочеран тийжар массо а ницкъийн Везачу Элан лергаш-
ка кхаьчна ду. 5 Шу, хьал а долуш, даьхна дуьнен тIехь, зовкх а хьоьгуш.
Шаьш дарстийна аша, сагIа даккха кечдина бежанаш санна. 6 Аша, кхел а
йина, бехк боцурш байира. Цаьрга шуна дуьхьало ца яло.

Собар а, доIа а

7 Вежарий, собаре хилалаш, Веза Эла схьаваллалц. Латта лелош волчо
безачу стоьме сатуьйсийла хаьий шуна? Иза собарца хьоьжу хьалхара а,
тIаьхьара а догIа даре. 8 Иштта шу а чIогIа собаре хилалаш, шайн дегнаш
чIагIделаш, хIунда аьлча Веза Эла вар гергакхочуш ду.

9 Вовшашна аьрзнаш ма делаш, вежарий, шайна кхел ца яйтархьама,
хIунда аьлча Кхелахо неIарехь лаьтташ ву. 10 Баланаш а ловш, собаре хи-
ларан масална Везачу Элан цIарах дуьйцуш хилла болу пайхамарш схьа-
эца, сан вежарий. 11 Собарца баланаш хьегнарш декъалбинарш лору вай.
Шуна хезна Аюба лайначу халонех лаьцна. Ткъа Везачу Эло цунна эххар
а динарг а хаьа шуна, хIунда аьлча Веза Эла чIогIа къинхетаме а, стагах
дог лозуш а ву.

12 Уггар хьалха, сан вежарий, стигалх а, лаьттах а, я кхечу хIуманах а
чIагIонаш ма елаш, амма шун «хIаъ» «хIаъ» хила деза, «хIан-хIа» «хIан-
хIа» хила деза, шу бехке ца хилийтархьама.

13 Шух цхьаъ бала хьоьгуш велахь, цо доIа дан деза, самукъадаьлла ве-
лахь, хастам баран йиш лакха еза. 14 Шух цхьаъ цомгуш велахь, цо Iий-
сах тешачийн тобанан куьйгалхой кхайкха беза. Цара доIа дан деза
цунна тIехь, Везачу Элан дуьхьа цомгушчунна деза даьтта а хьокхуш.

5:2, 3 Маттай 6:19. 5:4 Карлабаьккхинарг 24:14, 15. 5:11 Аюб 1:21, 22; 2:10; Забур 102:8.
5:12 Маттай 5:34-37. 5:14 Марк 6:13.

15 Тешаран доIано цомгушниг товийр ву, Везачу Эло иза когаш тIе хIот-
тор ву. Нагахь цо къинош летийнехь, цунна гечдийр ду. 16 Шайгара
даьллачу къинойх лаьцна даре а деш, вовшех лаций доIа де, шайна гIоле
хилийта: Делан лаамехь волчо динчу доIано дуккха а дан тарло, цуьнга-
хула ницкъ баларна. 17 ЭлияхIу вай санна стаг вара. Цо, догIа ма даийта
аьлла, чIогIа доIа дича, кхаа шарахь а, ялх баттахь а лаьтта тIе догIа ца
деара. 18 Юха цо доIа дича, стигалара догIа а деара, лаьтто шен стом а
белира.

19 Вежарий, нагахь шух бакъдолчун новкъара ваьлларг цхьаммо нис-
вахь, 20 цунна дIахаийла, харц новкъара къа латийнарг нийсачу новкъа
ваьккхинчо лечуьра са кIелхьар а доккхур ду, дуккха а къинош дIа а
къовлур ду.

5:17 Сулим 17:1; 18:1. 5:18 Сулим 18:42-45. 5:20 Кицанаш 10:12; 1 Кипин 4:8.